

Ομιλία Δημάρχου στην εκδήλωση ΕΣΔΑΚ «Καταργούμε την πλαστική σακούλα. Κάνουμε πράξη τον πολιτισμό του καταναλωτή».

31 Ιανουαρίου 2018,

Ωδείο Ρεθύμνου

Κυρίες και Κύριοι

Αγαπητοί συμπολίτες

Χαίρομαι που συναντιόμαστε απόψε με αφορμή την ενδιαφέρουσα αυτή εκδήλωση που διοργανώθηκε με πρωτοβουλία του ΕΣΔΑΚ και αφορά, επί της ουσίας, την ποιότητα της ζωής μας, η οποία εν πολλοίς καθορίζεται από το είδος της σχέσης μας με το φυσικό περιβάλλον.

Είναι πλέον προφανές και κοινά αποδεκτό πως η προστασία του περιβάλλοντος, δεν αποτελεί προαιρετική επιλογή αλλά συνιστά επιβεβλημένη ανάγκη. Προϋποθέτει την καλλιέργεια περιβαλλοντικής συνείδησης, ορθολογικό σχεδιασμό και την υιοθέτηση αποτελεσματικών δράσεων που συμβάλλουν στη μείωση της παραγωγής απορριμμάτων και στην ενίσχυση της ανακύκλωσης.

Η χώρα μας, σε αντίθεση με πλήθος άλλων ευρωπαϊκών χωρών, εναρμονίστηκε μόλις πριν από ένα μήνα και συγκεκριμένα την 1^η του Γενάρη 2018, με την Ευρωπαϊκή οδηγία, εφαρμόζοντας το μέτρο της απαγόρευσης της δωρεάν διάθεσης πλαστικών σακουλών από τα καταστήματα στους καταναλωτές.

Αργήσαμε πολύ, αν ληφθεί υπόψη ότι η Ελλάδα καταλαμβάνει την πρώτη θέση σε χρήση πλαστικών σακουλών, η οποία εκτιμάται ότι είναι 360 ανά κάτοικο ετησίως, δηλαδή διπλάσια σχεδόν από τον ευρωπαϊκό μέσο όρο των 175 τεμαχίων ανά άτομο.

Βάσει αυτής της οδηγίας, και οι Έλληνες καταναλωτές είναι πλέον υποχρεωμένοι να καταβάλουν περιβαλλοντικό τέλος ανά τεμάχιο λεπτής πλαστικής σακούλας μεταφοράς. Στόχος είναι η μείωση της χρήσης πλαστικής σακούλας σε 90 ανά κάτοικο, έως το 2020 και σε 40 έως τα τέλη του 2025.

Τα δημόσια έσοδα που θα προκύψουν από το ανταποδοτικό τέλος που καταβάλλουν οι χρήστες πλαστικών σακουλών, το οποίο σήμερα ανέρχεται στα τέσσερα λεπτά συν ΦΠΑ και θα αυξηθεί στα εννιά λεπτά, από 1-1-2019, εισπράττεται από την Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.) και αποδίδεται στον Ελληνικό Οργανισμό Ανακύκλωσης (Ε.Ο.ΑΝ.)».

Πιο συγκεκριμένα, από τα 4 λεπτά του τέλους της πλαστικής σακούλας, τα τρία αποδίδονται στον Εθνικό Οργανισμό Ανακύκλωσης για παραγωγή τσαντών πολλαπλών χρήσεων, οι οποίες θα διανέμονται δωρεάν στους καταναλωτές. Αυτό το μέτρο αφορά συγκεκριμένες σακούλες μεταφοράς (< 50μm) και όχι άλλες σακούλες ή αυτές των σκουπιδιών που θα συνεχίσουν να πωλούνται κανονικά. Όταν καταναλωθεί το αποθεματικό των πλαστικών που υπάρχουν αυτή τη στιγμή, οι επόμενες σακούλες θα έχουν διαφορετική μορφή με κωδικούς bar code, ώστε να είναι γνωστό ανά πάσα στιγμή πως διατέθηκαν αυτές από τα σούπερ μάρκετ. Τα μεγάλα καταστήματα έχουν την υποχρέωση να προσφέρουν εμφανείς λύσεις στους πελάτες, όπως δίχτυ ή πάνινη σακούλα ή τσάντα πολλαπλών χρήσεων.

Με τον τρόπο αυτό θα αποθαρρυνθούν οι πολίτες από την αλόγιστη χρήση της πλαστικής σακούλας, ενώ τα χρήματα από το τέλος θα χρησιμοποιούνται για δράσεις ενημέρωσης, ευαισθητοποίησης των καταναλωτών και ανταποδοτικά για την αντικατάσταση των λεπτών πλαστικών σακουλών από επαναχρησιμοποιούμενες τσάντες.

Θεωρώ πως οι περισσότεροι πλέον γνωρίζουμε ότι η πλαστική σακούλα ενοχοποιείται ως σοβαρή πηγή ρύπανση και μόλυνσης αφού η απόρριψή της σε χωματερές, πλείστες φορές, λόγω αέρα, φαίνεται να καταλήγει σε ευαίσθητα οικοσυστήματα, προκαλώντας σοβαρές βλάβες, στον υδροφόρο ορίζοντα, στις θάλασσες, στην πανίδα, αλλά και στον ίδιο τον άνθρωπο, αφού όχι μόνο δεν ανακυκλώνεται αλλά πολυμερίζεται, και καταλήγει στο περιβάλλον αλλά και στον ανθρώπινο οργανισμό μέσω των τροφών, του νερού και του αέρα.

Αξίζει να αναφέρουμε μερικά παραδείγματα για να κατανοήσουμε το μέγεθος της μόλυνσης: Στη θάλασσα μία πλαστική σακούλα χρειάζεται 10-20 χρόνια για να διαλυθεί, ένα πλαστικό ποτήρι 50 και ένα πλαστικό μπουκάλι 450 χρόνια!

Θα μπορούσαμε να επικαλεστούμε πολλά παραδείγματα από την καθημερινή μας εμπειρία αλλά και επιστημονικές μελέτες που καταδεικνύουν με τρόπο αναντίρρητο την επιβάρυνση που δέχεται το

περιβάλλον και, κατ' επέκταση, η ανθρώπινη ζωή από την αλόγιστη χρήση πλαστικών, τα οποία λόγω του χαμηλού τους κόστους παραγωγής, παραμένουν επικινδύνως δημοφιλή στις επιχειρήσεις συσκευασίας και προώθησης προϊόντων αλλά και τους ίδιους τους καταναλωτές.

Γι αυτό κι έχει αξία μια ολιστική προσέγγιση του ζητήματος, με επιμέρους στοχεύσεις αλλά κι ένα στρατηγικό σχέδιασμό που να αφορά τη διαχείριση του συνόλου των απορριμμάτων κάθε είδους .

Με σταθερό λοιπόν προσανατολισμό το σεβασμό και την έμπρακτη προστασία του περιβάλλοντος, ο Δήμος Ρεθύμνης έχει, εδώ και χρόνια, ενεργοποιήσει συνεργασίες, με φορείς και ιδιώτες, ειδικούς σε θέματα περιβάλλοντος και ανακύκλωσης, υλοποιώντας κάθε φορά εκστρατείες ενημέρωσης κι ευαισθητοποίησης των συμπολιτών. Η ανταπόκριση των επιχειρήσεων εστίασης και αναψυχής, των πολυάριθμων ξενοδοχείων που δραστηριοποιούνται στο Ρέθυμνο αλλά και των δημοτών , είναι εξαιρετική.

Είναι γεγονός πως όλα τα προγράμματα αποκομιδής απορριμμάτων και ανακύκλωσης που εφαρμόζει κατά καιρούς ο Δήμος και η Υπηρεσία Πρασίνου και Καθαριότητας του, έχουν τύχει υψηλής αποδοχής από τους αποδέκτες. Έτσι, μοιραζόμαστε όλοι την υπερηφάνεια ότι το Ρέθυμνο εντάσσεται στις 10 πρώτες πόλεις πανελληνίως σε ποσοστά ανακύκλωσης, θεωρείται από τις πρωτοπόρες πόλεις στην ανακύκλωση τηγανέλαιων, ενώ προσφάτως τοποθέτησε κάδους για ανακύκλωση ρούχων και υποδημάτων, ενώ συνεργαζόμαστε με ανάλογες εταιρείες για ανακύκλωση γυαλιού, ηλεκτρικών και ηλεκτρικών συσκευών, λαμπτήρων, μπαταριών, ελαστικών κλπ.

Σταθερός μας στόχος είναι η επέκταση της ανακύκλωσης σε περισσότερα προγράμματα εναλλακτικής διαχείρισης των απορριμμάτων με ακόμη πιο δραστικά αποτελέσματα, για χωριστή συλλογή των βιοαποβλήτων, ενώ προχωρούν οι διαδικασίες για τη δημιουργία ΣΜΑ και Πράσινων σημείων.

Αναμένουμε το νέο ΧΥΤΥ Αμαρίου και το εργοστάσιο επεξεργασίας αποβλήτων κι ευελπιστούμε στη στήριξη του ΕΣΔΑΚ, της Περιφέρειας, της Πολιτείας και φυσικά όλων εσάς, των συμπολιτών, στηρίζοντας ο καθένας το Πρόγραμμα της Διαλογής στην Πηγή.

Θα έχουμε την ευκαιρία να επικοινωνούμε στην τοπική κοινωνία όλες τις περιβαλλοντικές μας πρωτοβουλίες αλλά και τις εξελίξεις που θα δρομολογηθούν προς αυτή την κατεύθυνση.

Με την ευκαιρία ωστόσο της σημερινής συνάντησης, θα ήθελα να δούμε την εκδήλωση αυτή, την οποία τιμάτε με την παρουσία σας, ως εφαλτήριο για μια κοινή, συντονισμένη δράση προκειμένου να επιτύχουμε τη μείωση χρήσης της πλαστικής σακούλας και την αντικατάσταση των λεπτών πλαστικών σακουλών από επαναχρησιμοποιούμενες τσάντες, τις οποίες μπορούμε εύκολα να προμηθευτούμε. Κάνουμε την αρχή σήμερα, εδώ όπου, μαζί με τον ΕΣΔΑΚ, ξεκινάμε την ενημερωτική εκστρατεία των πολιτών και διαθέτουμε δωρεάν σακούλες πολλαπλών χρήσεων στους καταναλωτές. Η Υπηρεσία Καθαριότητας είναι στη διάθεση κάθε πολίτη και κάθε φορέα για τη συνέχιση αυτής της προσπάθειας.

Χρήσιμο θα είναι βέβαια να μην περιοριστούμε στις πλαστικές σακούλες αλλά να διευρυνθεί το πεδίο των δράσεων μας με στόχο την αποδυνάμωση της γενικότερης χρήσης πλαστικών μπουκαλιών και άλλων αντικειμένων αλλά και στη διαχείριση των απορριμμάτων στο σύνολό τους μια και στη χώρα μας, το 80% των παραγόμενων σκουπιδιών εξακολουθεί να καταλήγει στους ΧΑΔΑ.

Αξίζει να πούμε πως τα άχρηστα και ακάθαρτα απορρίμματα, αυτά δηλαδή που δεν ανακυκλώνονται, αποτελούν μόνο το 10-15% των απορριμμάτων που παράγουμε. Τα 35% των απορριμμάτων μας είναι από πλαστικό, γυαλί, χαρτί και μέταλλα που είναι ανακυκλώσιμα ενώ το 45-50% των απορριμμάτων μπορεί με επεξεργασία να γίνει κομπόστ που είναι ένα εξαιρετικά χρήσιμο εδαφοβελτιωτικό .

Μπορούμε αγαπητοί φίλοι να κάνουμε τη διαφορά. Με απλές κινήσεις κι εύκολες επιλογές. Ο καθένας μας και όλοι μαζί, οφείλουμε να αποδώσουμε στον αέρα που αναπνέουμε, στο νερό που πίνουμε, στη θάλασσα και τη γη που μας τρέφει , το σεβασμό που αξίζουν.

Σας ευχαριστώ όλους για τη συμμετοχή σας και την υποστήριξη που παρέχετε σε κάθε περιβαλλοντική προσπάθεια , ευχαριστώ τον ΕΣΔΑΚ εκ μέρους όλου του δημοτικού συστήματος για τη συνεργασία του και τις ωφέλιμες πρωτοβουλίες και δράσεις του κι εύχομαι η κάθε μας συνάντηση να σηματοδοτεί ένα σταθερό άλμα προς μια καλύτερη ποιότητα ζωής κι ένα καλύτερα προστατευμένο περιβάλλον.